

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 28 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0290(COD)

12234/23
ADD 4

MI 669
ENT 172
CONSOM 295
SAN 475
IA 199
COMPET 800
CHIMIE 77
ENV 898
CODEC 1457

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2023) 270 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie PASIŪLYMO DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2023) 270 final.

Pridedama: SWD(2023) 270 final

Briuselis, 2023 07 28
SWD(2023) 270 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

PASIŪLYMO DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl žaislų saugos, kuriuo panaikinama Direktyva 2009/48/EB

{COM(2023) 462 final} - {SEC(2023) 297 final} - {SWD(2023) 268 final} -
{SWD(2023) 269 final}

Santraukos lentelė
Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žaislų saugos poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Atliekant Žaislų saugos direktyvos ¹ vertinimą (toliau – vertinimas) nustatyta įvairių direktyvos trūkumų užtikrinant aukštą vaikų apsaugos nuo galimos žaislų keliamos rizikos, visų pirma kenksmingų cheminių medžiagų keliamos rizikos, lygį. Atlikus vertinimą taip pat padaryta išvada, kad ES rinkoje tebėra daug reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų.
Ką reikėtų pasiekti?
Ši iniciatyva turėtų padėti geriau apsaugoti vaikus nuo kenksmingiausių cheminių medžiagų ir sumažinti reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų skaičių ES rinkoje.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?
Žaislų saugos direktyva suderinamos žaislų saugos taisyklės visose valstybėse narėse remiantis SESV 114 straipsniu. Bet kokie tokios direktyvos taikymo srities ar reikalavimų pakeitimai turi būti daromi ES lygmeniu, siekiant: i) išvengti rinkos iškraipymo; ii) nesudaryti kliūčių laisvam gaminių judėjimui arba iii) nepakenkti žmonių sveikatos ir gerovės apsaugai.
B. Sprendimai
Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?
Be atskaitos scenarijaus, pagal kurį nesiimama jokių veiksmų, poveikio vertinime nurodytos trys politikos galimybės dviem nustatytoms problemoms spręsti: pirmoji problema – būtinybė geriau apsaugoti vaikus nuo kenksmingų cheminių medžiagų, o antroji – didelis reikalavimų neatitinkančių ir (arba) nesaugių žaislų skaičius ES rinkoje. Siekiant sugriežtinti reikalavimus ir apsaugoti vaikus nuo kenksmingų cheminių medžiagų:
• 1a politikos galimybė Komisijai būtų suteikti įgaliojimai įtraukti ir iš dalies keisti bet kuriame žaisle esančių cheminių medžiagų ribines vertes; • 1b politikos galimybė yra panaši į 1a politikos galimybę, tačiau taip pat apima bendruosius draudimus, taikomus daugumai žaisluose esančių cheminių medžiagų, pagal kuriuos leidžiama taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas; • 1c politikos galimybė yra panaši į 1b politikos galimybę, tačiau nebūtų leidžiama nukrypti nuo bendrųjų draudimų.
Siekiant sumažinti reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų skaičių:
• pagal 2a politikos galimybę reikalavimas trečiajai šaliai atlikti atitikties vertinimą būtų išplėstas taip, kad apimtų: i) žaislus vaikams iki 3 metų; ii) žaislus, skirtus dėti į burną ir iii) žaislus, kurie yra cheminiai mišiniai; • pagal 2b politikos galimybę būtų reikalaujama, kad atitikties dokumentai būtų pateikiami kartu su gaminiu skaitmeniniu būdu, remiantis gaminio pasu pagal Tvaryų gaminių ekologinio projektavimo reglamentą (ESPR)², taip pat būtų reikalaujama, kad šis gaminio pasas būtų pateiktas muitinei; • 2c politikos galimybė apimtų 2a ir 2b politikos galimybių reikalavimus.
Tinkamiausia galimybė yra 1b politikos galimybė kartu su 2b politikos galimybė . 1B politikos galimybė būtų reikšmingai pagerinta vaikų apsauga nuo kenksmingų cheminių medžiagų, kartu apribojant neigiamą poveikį pramonei, nes būtų numatytos nuo bendrųjų draudimų nukrypti leidžiančios nuostatos. Pasirinkus 2b politikos galimybę būtų užtikrinta, kad žaislams, pateiktiems muitinei be gaminio paso, būtų automatiškai užkirstas kelias

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1852-Evaluation-of-the-Toy-Safety-Directive_lt.

² 2022 m. kovo 30 d. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma tvaryų gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB, COM(2022) 142 final.

būti išleistiems į laisvą apyvartą. Be to, tai leistų gerokai padidinti rinkos priežiūros institucijų darbo efektyvumą joms tikrinant žaislus. Todėl pasirinkus 2b politikos galimybę būtų galima gerokai sumažinti reikalavimų neatitinkančių žaislų skaičių ES rinkoje. Kitos politikos galimybės, kurios apėmė trečiųjų šalių atitikties vertinimą, nebuvo laikomos tokiomis pat veiksmingomis ar efektyviomis; buvo įvertinta, kad dėl to padidėtų reikalavimų besilaikančių gamintojų išlaidos, tačiau reikalavimų neatitinkančių žaislų kiekis labai nesumažėtų.
Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria? Pramonės suinteresuotieji subjektai pritarė 1a, bet ne 1b, ir griežtai prieštaravo 1c politikos galimybei. Pramonė taip pat prieštaravo 2a politikos galimybei, tačiau pritarė informacijos apie atitiktį skaitmenizacijai pagal 2b politikos galimybę. Valstybės narės aiškiai pritarė cheminių medžiagų reikalavimų sugriežtinimui nustatant ir konkrečias ribines vertes, ir papildomus bendruosius draudimus tam tikroms medžiagoms (1a ir 1b politikos galimybės). Jos pritarė 2b politikos galimybei. Jos taip pat pritarė 2a politikos galimybei, tačiau mažesniu mastu. Vartotojai pirmenybę teikė 1b ir 1c politikos galimybėms. Vartotojai taip pat pageidavo, kad būtų įvestas gaminio pasas (2b politikos galimybė) ir išplėstas reikalavimas dėl trečiųjų šalių atliekamo atitikties vertinimo (2a ir 2c politikos galimybės).
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai? Poveikio vertinime nurodoma, kad 1b politikos galimybė vien dėl to, kad būtų išvengta endokrininę sistemą ardančių medžiagų daromos žalos sveikatai, užtikrintų labai didelę naudą sveikatai (būtų sutaupyta nuo 240 mln. EUR iki 1,2 mlrd. EUR per metus). 2B politikos galimybė leistų gerokai padidinti rinkos priežiūros institucijų darbo efektyvumą. Pradėjus teikti skaitmeninę informaciją per metus pramonės sektoriai galėtų sutaupyti 2,62–3,93 mln. EUR (vidutiniškai 3,275 mln. EUR) per metus. Pasirinkus 2b politikos galimybę, pramonė, rinkos priežiūros institucijoms atliekant patikrinimus, taip pat sutaupytų nuo 13 mln. EUR iki 20 mln. EUR per metus. Abi galimybės kartu pagerintų vaikų apsaugą ir sumažintų reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių žaislų skaičių; taip būtų pagerintas bendrosios rinkos veikimas ir pramonės konkurencingumas. Taikant principą „kiek plius, tiek minus“ dėl perėjimo prie skaitmeninės informacijos teikimo per metus sutaupyta 2,62–3,93 mln. EUR suma buvo laikoma sutaupytomis administracinėmis lėšomis.
Kokios būtų tinkamiausios politikos galimybės (jei jos nėra – pagrindinių politikos galimybių) įgyvendinimo išlaidos? Bendrasis draudimas galėtų turėti įtakos daugeliui žaislų modelių, kuriuos reikėtų pritaikyti arba kurių nebebūtų galima įsigyti, tačiau šis poveikis būtų apribotas taikant nukrypti leidžiančias nuostatas. Pasirinkus 1b politikos galimybę bendros vienkartinės pritaikymo išlaidos, susijusios su gminių perprojektavimu ir perkūrimu, galėtų sudaryti nuo 23,5 mln. EUR iki 396,66 mln. EUR. Metinės bandymų išlaidos, palyginti su atskaitos scenarijumi, galėtų padidėti apie 7,31–11,70 mln. EUR. Kalbant apie gaminius, kurių tiekti nebegalima, remiantis ES pramonės apyvarta, ši galimybė galėtų turėti poveikį gaminiams, kurių bendra vertė siekia 249–367 mln. EUR³. Nenumatoma, kad tai lems tokio masto tiesioginį rinkos susitraukimą dėl to, kad gamintojai išteklius ir gamybą perskirstys alternatyvių žaislų gamybai, o vartotojai pirs alternatyvius žaislus. Prašymų taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas išlaidos galėtų siekti nuo 100 000 EUR iki 300 000 EUR per metus. Pasirinkus 2b politikos galimybę pramonė galėtų patirti 18 mln. EUR vienkartinių administracinių išlaidų, o vėliau – 10,5 mln. EUR per metus. Šios išlaidos ir prašymo taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas išlaidos buvo apskaitomos kaip administracinė našta, kurią reikia kompensuoti taikant principą „kiek plius, tiek minus“.
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui? Pasirinkus 2b politikos galimybę MVĮ galėtų pasinaudoti skaitmeninio amžiaus teikiama nauda. Taip pat būtų galimai sumažinta našta, kuri tenka ir MVĮ, ir didesnės įmonės. 1b ir 2b politikos galimybės darytų sinerginį poveikį didinant konkurencingumą. Nors pasirinkus 1b politikos galimybę pramonė patirtų išlaidų, susijusių su naujų cheminių medžiagoms taikomų reikalavimų laikymusi, ją papildytų veiksmingos priemonės pagal 2b politikos galimybę, kuriomis būtų gerokai sumažinta nesąžininga konkurencija su reikalavimų neatitinkančiais žaislais. Tai padėtų išsaugoti reikalavimus atitinkančių žaislų pramonės įmonių konkurencingumą. Be 2b politikos galimybės 1b politikos galimybė galėtų pasitarnauti sukčiaujantiems prekiautojams, kurie gautų naudos iš reikalavimų neatitinkančių (ir dažnai pigesnių) žaislų pardavimo.

³ Remiantis 2020 m. preliminarina 6,56 mlrd. EUR ES pramonės apyvarta.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Nors valstybės narės gali patirti tam tikrų prisitaikymo prie gaminio paso išlaidų, šios išlaidos jau turėtų būti patirtos pagal ESPR. Jau turint parengtą informaciją apie atitiktį bus galima gerokai padidinti rinkos priežiūros institucijų darbo efektyvumą ir sutaupyti daugiau lėšų.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Jokio kito reikšmingo poveikio nenumatyta.
Proporcingumo principas
Tinkamiausia galimybė neviršija to, kas būtina tikslams pasiekti. Kenksmingiausiomis žaisluose naudojamoms cheminėms medžiagoms bus taikomi bendrieji draudimai, tačiau bus galima taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas. Dėl gaminio paso bus patiriamos pradinės išlaidos, tačiau taip pat pramonė galės sutaupyti, o valdžios institucijos – veiksmingiau dirbti. Dėl to labai sumažės reikalavimų neatitinkančių žaislų ES rinkoje skaičius, todėl stiprės pramonės sektorių konkurencingumas.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Naujasis reglamentas bus vertinamas po penkerių metų.